

El reposador d'anàlisis de l'aigua de boca del ministeri de Sanitat revela un elevat grau d'exposició d'aquests sistemes a les substàncies contaminants, tant químiques com orgàniques, a la demarcació de Lleida. La revisió de la qualitat de l'aigua ha detectat la presència de cianur i d'arsenic a les canonades de mig centenar de pobles.

SERVEIS PROVEÏMENT

El 90% de les xarxes d'aigua de boca de Lleida estan exposades a contaminants

Els controls detecten alguna substància química o orgànica en 208 municipis de 231

C.SANS/E.BAYONA

[LLEIDA] Nou de cada deu xarxes de distribució d'aigua de boca de la demarcació Lleida estan exposades a alguna substància contaminant de caràcter químic i/o orgànic, segons assenyala l'últim reposador d'anàlisis de control fet públic pel ministeri de Sanitat que fa referència a l'exercici del 2023.

Els registres de Sanitat recullen com durant aquest exercici les anàlisis de control que fan les empreses gestores de les xarxes i les administracions van detectar la presència de contaminants a les xarxes de 208 dels 231 municipis de la demarcació, és a dir, en el 90,04%.

La immensa majoria dels positius reflectien nivells de contaminació en els quals la densitat de les substàncies contaminants es trobava per sota dels llindars d'alerta que obliguen a suspendre el subministrament o a alertar la població perquè suposen un risc per a la salut pública.

Malgrat que alhora, l'elevat nombre, amb 13.867 deteccions en 365 dies (38 de diàries), revela l'alt nivell d'exposició a aquest tipus de contingències que pateixen les xarxes d'aigua de boca de Lleida.

Les dos incidències més freqüents són una conductivitat elevada, indicativa d'un excés de sals i que comporta risc per a la conservació d'electrodomèstics com rentadores i rentaplats, i la presència de sulfats (no sempre fitosanitaris), d'efectes similars.

Les anàlisis han detectat la presència de dos substàncies verinoses com l'arsenic, present en més de la cinquena part de les xarxes (50 de 231, 21,6%), i el cianur, localitzat en un total d'onze. No obstant, només a Naut Aran es va arribar a superar el límit d'alerta.

Les revisions van revelar la circulació de restes de plom per una quinzena de xarxes locals, amb nivells superiors als permisos a Naut Aran, Corbins i Coll de Nargó, i de benzopirè en tres més, en aquest cas per sobre del llindar d'alerta a Navès. També van detectar la presència de coure en deu sistemes, de mercuri en nou, de benzè també en nou i de plaguicides en set.

El reposador del ministeri de Sanitat inclou altres dades inquietants sobre la qualitat de l'aigua de boca a Lleida: més de la desena part de les xarxes lo-

cals portaven bacteris de tipus enterococ (22) i/o escherichia colli (27), ambdós susceptibles de causar infeccions digestives i urinàries.

Augment dels trihalometans

Les dades del ministeri de Sanitat revelen la creixent presència a les xarxes de distribució d'aigua de trihalometans, un compost cancerigen (requereix una exposició prolongada a l'agent) present en les xarxes de 86 municipis i que van superar

els nivells d'impacte a la salut pública a Almatret, Agramunt, Barbens, Foradada i la Fuliola. Es genera per la reacció del clor dels processos de potabilització amb la matèria orgànica

SUBSTÀNCIES

Les anàlisis han revelat la presència d'arsenic a les canonades de 50 municipis i de cianur en 11 més

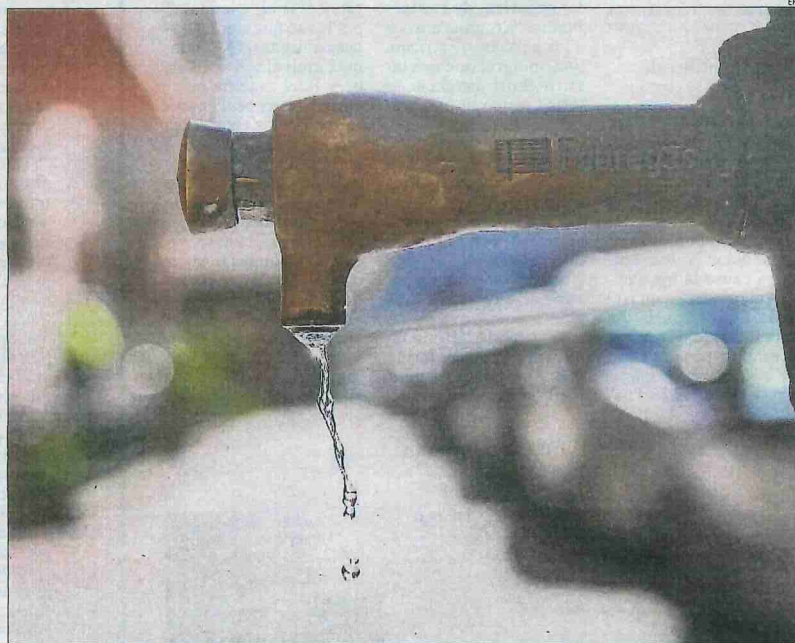
ca que es troba en suspensió a l'aigua, una combinació la freqüència de la qual creix amb l'expansió del músculo zebra.

Noves inversions

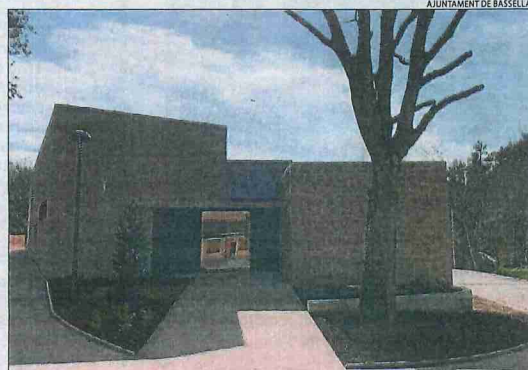
Aquesta circumstància ha obligat Almatret a escometre una inversió de 800.000 euros per renovar la canonada que transporta l'aigua que capten a Riba-roja (7 quilòmetres amb un desnivell de 400 m) i posar en marxa un nou sistema de potabilització que entrarà en

servei d'aquí a unes setmanes, en tots dos casos amb sistemes de filtratge que evitin l'arribada d'exemplars de mollusc des de l'embassament, que està colonitzat per aquesta espècie.

"La clau per evitar els trihalometans consisteix a evitar la presència de matèria orgànica a l'aigua", explica la seua alcaldessa, Jennifer Nadal, "i això ens ha obligat a instal·lar els filtres i a posar en marxa un nou sistema de potabilització per a l'aigua de boca".

Imatge d'arxiu de l'aixeta d'una font d'ús públic.

Bassella és un dels municipis afectats per nitrats.

LES CLAUS

Volum d'anàlisis

■ El reposador del ministeri de Sanitat recull un total de 25.062 anàlisis fetes a les xarxes d'aigua de boca dels 231 municipis de Lleida.

Els positius

■ En més de la meitat d'aquestes revisions, concretament en 13.687 (54,6%), es va detectar la presència de substàncies contaminants de caràcter orgànic o químic.

La localització

■ L'elevat volum de positius es va detectar a les xarxes d'aigua de 208 dels 231 municipis, la qual cosa indica que el 90% dels sistemes de distribució d'aigua estan exposats a aquestes substàncies.

Poques alertes de salut

■ La densitat de la presència d'aquestes substàncies no superava els llindars d'alerta a la població en la majoria de casos.

Nitrats per sobre del nivell tolerable a Bassella i Vila-sana

■ Bassella i Vila-sana són dos dels 93 municipis en les xarxes d'aigua dels quals es va detectar la presència de nitrats, i són els dos únics que van superar el nivell de 50 mg/l. Al primer, a l'Alt Urgell, l'aigua afectada procedia d'una de les dos captacions de l'embassament de Rialb. L'alcalde, Cristina Barbens, va explicar que "la situació és recurrent i hem detectat que passa cada vegada que el nivell de l'aigua

del pantà baixa i provoca que la concentració de nitrats sigui més gran". L'ajuntament està buscant alternatives per captar l'aigua d'altres llocs, però no és fàcil. Aquesta captació proveeix d'aigua potable Aguilar de Bassella, on hi ha quatre masies i algunes granges d'animals, entre les quals la més gran del municipi. Cada vegada que l'ajuntament detecta l'alteració alerta els veïns amb un ban informatiu.